

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій Сорока
27.10. 2022 р.

06-10-129S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Українська мова за професійним спрямуванням		Ukrainian language (for specific purposes)	
Шифр за ОП	ЗП1	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань: «Освіта/Педагогіка»	01	Field of knowledge: Education/Pedagogy	
Спеціальність: Фізична культура і спорт	017	Field of study: Physical culture and sports	
Освітня програма: Фізкультурно-спортивна реабілітація		Educational Program: Physical culture and sports rehabilitation	

Силабус навчальної дисципліни **«Українська мова (за професійним спрямуванням)»** для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою **«Фізкультурно-спортивна реабілітація»** першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка». Рівне. НУВГП. 2022. 10 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/24040>

Розробники: Малевич Леся Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри журналістики та українознавства, Мельничук Інна Олександрівна, асистент кафедри журналістики та українознавства.

Схвалено на засіданні кафедри журналістики та українознавства
Протокол № 01 від 07 вересня 2022 року

Завідувач кафедри *e-підпис* Малевич Леся Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент.

Керівник освітньої програми *e-підпис* Ногас Анжела Олександрівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри медико-біологічних дисциплін

Схвалено науково-методичною радою з якості навчально-наукового інституту охорони здоров'я.
Протокол №02 від 19 жовтня 2022 року.

Голова науково-методичної ради з якості навчально-наукового інституту охорони здоров'я *e-підпис* Григус Ігор Михайлович, доктор медичних наук, професор

СЗ №-4389

© Малевич Л.Д., 2022
© Мельничук І.О., 2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>«Фізкультурно-спортивна реабілітація»</i>
Спеціальність	<i>017 «Фізична культура і спорт»</i>
Рік навчання	<i>1</i>
Семестр	<i>1</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції	<i>8 годин</i>
Практичні заняття	<i>22 години</i>
Самостійна робота	<i>60 годин</i>
Курсова робота	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Малевич Леся Дмитрівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри журналістики та українознавства.

Мельничук Інна Олександрівна,
асистент кафедри журналістики та українознавства.

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Малевич_Леся_Дмитрівна
http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Мельничук_Інна_Олександрівна

ORCID

<https://orcid.org/0000-0001-6597-8331>

Як комунікувати

l.d.malevych@nuwm.edu.ua
i.o.sydorchuk@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, мета та завдання

Метою викладання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного спілкування в усній та писемній формах, навичок практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності, виховання культури мовлення студентів як

носіїв української мови.

Завданнями дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є вивчення теоретичних засад нормативності української літературної мови; вироблення навичок правильного використання різних мовних засобів залежно від сфери й мети спілкування; формування базового рівня володіння професійною мовою для засвоєння матеріалу галузевих дисциплін; вироблення навичок усного й писемного фахового мовлення; вироблення навичок роботи з науковими і діловими текстами.

Покликання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1623>

Компетентності

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ФК13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.
ФК14. Здатність до безперервного професійного розвитку.
ПРН2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.
ПРН3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

Програмні результати навчання

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові засади професійної комунікації

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Предмет, завдання, теоретичні засади курсу. Місце і роль мови в суспільстві. Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Українська мова у світі.

Тема 2. Культура мови у професійному спілкуванні

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 6, самостійної роботи – 14

Мовні норми і культура мови. Типи мовних норм. Вибір слова у мові професійного спілкування. Вибір граматичної форми слова в професійному спілкуванні. Основні синтаксичні і стилістичні норми сучасної української мови.

Зміни в «Українському правописі» (2019).

Словники. Типи словників. Роль словників у підвищенні мовленнєвої культури фахівців з фізичної культури і спорту. Комп'ютерна лексикографія. Види електронних словників.

Функційні стилі української мови та сфера їх застосування. Мова професійного спілкування як функційний різновид української літературної мови.

Змістовий модуль 2. Комунікація як інструмент професійної діяльності фахівця

Тема 3. Сучасна писемна професійна комунікація

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 4, самостійної роботи – 9

Документ як засіб писемної професійної комунікації. Класифікація документів. Національний стандарт України. Реквізити документів. Вимоги до тексту документа. Документація з кадрово-контрактних питань (резюме, характеристика, рекомендаційний лист, заява, автобіографія, наказ щодо особового складу). Довідково-інформаційні документи (прес-реліз, ділові записки, протокол, витяг із протоколу). Етикет службового листування. Класифікація листів. Культура сучасного електронного листування. Професійний контент. Фахова блогосфера.

Тема 4. Усна професійна комунікація

Кількість годин:

лекцій – , практичних занять – 4, самостійної роботи – 9

Суть і види усної професійної комунікації. Невербальні компоненти спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахової комунікації (ділова бесіда, співбесіда з роботодавцем, телефонна розмова, наради, збори, переговори, дискусії). Етикет ділової телефонної розмови. Усне публічне мовлення. Мовні засоби переконування. Вимоги до мови публічного виступу. Види і жанри публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Гендерні аспекти професійного спілкування. Особливості онлайнової/електронної професійної комунікації.

Змістовий модуль 3. Основи академічного письма

Тема 5. Проблеми української термінології і науково-технічного перекладу

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 10

Історія і сучасні проблеми української термінології фізичної культури і спорту. Теоретичні засади термінознавства та термінографії. Термін та його ознаки. Термінологія фізичної культури і спорту як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькогалузева термінологія. Способи творення термінів фізичної культури і спорту. Труднощі терміновживання. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів фізичної культури і спорту. Українські електронні термінологічні словники. Проблеми перекладу наукових текстів. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Комп'ютерний переклад.

Тема 6. Мовностилістичні та структурні особливості наукових робіт

Кількість годин:

лекцій – , практичних занять – 4, самостійної роботи – 12

Основні принципи академічного письма. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Особливості редагування наукових текстів. Оформлювання результатів наукової діяльності. План і тези як засоби організації розумової праці. Анотація і реферат як жанри академічного письма. Стаття як самостійний науковий твір. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань.

	Цитування і академічний плагіат.
Методи, технології навчання та викладання	Методи навчання: лекція, бесіда, дискусія, спостереження й аналіз мовних фактів, інформаційно-ілюстративний. Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні та ігрові.
Засоби навчання	Мультимедійні і проєкційні засоби, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення.
Методи оцінювання та структура оцінки	<p>Для досягнення мети та реалізації завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал, виконати індивідуальні, самостійні завдання до практичних занять, вчасно виконати модульні контрольні роботи. У підсумку вони можуть отримати такі обов'язкові бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60 балів – за поточну роботу; - 40 балів – за модульний контроль (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів), який може бути зараховано як підсумковий. Студент має право скласти підсумковий контроль (екзамен) під час сесії (максимальний бал – 40), при цьому результати модульних контрольних робіт анулюються. <p>Усього – 100 балів.</p> <p>Шкала оцінювання з детальним розподілом балів за темами наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4868</p> <p>Модульні контрольні роботи проходять у формі тестування із застосуванням системи Moodle. У тесті 30 запитань різної складності:</p> <ul style="list-style-type: none"> рівень 1 – 20 запитань по 0,6 балів (12 балів), рівень 2 – 8 запитань по 0,66 балів (5,28 балів), рівень 3 – 2 запитання по 1,36 балів (2,72 балів). <p>Усього – 20 балів.</p> <p>Студенти можуть отримати додаткові бали за написання рефератів, есе дослідницького характеру, наукових статей або тез з тематики курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.</p> <p>Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів, можливість подання апеляції: http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdi/навч-наук-тсентр-незалежного-отсінювання-знан/документи</p>
Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	Вивченню дисципліни передують вивчення шкільного курсу української мови або курсу української мови як іноземної (для іноземних студентів).
Поєднання навчання та досліджень	<p>Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть написати та опублікувати наукові статті, тези з тематики курсу.</p> <p>В освітньому процесі використовуються наукові дослідження викладачів курсу.</p>
Інформаційні ресурси	<p>Основна література</p> <p>1. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручн. К. : Алерта, 2014.</p>

2. Малевич Л.Д., Кочубей А.В. Українська мова (за професійним спрямуванням) : інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Рівне : НУВГП, 2008.
3. Калініченко Л. В. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посіб. Кропивницький: ЛА НАУ, 2019. 148 с.

Додаткова література

4. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. Вид. 2-ге, доп. К.: КММ, 2019.
5. ДСТУ 2732-2004 Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять. К. : Держспоживстандарт України, 2005.
6. ДСТУ 4163-2003 Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. К. : Держспоживстандарт України, 2003.
7. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016.
8. Жайворонок В.В., Бріцин В.М., Тараненко О.О. Українська мова в професійній діяльності : навч. посібн. К. : Вища школа, 2006.
9. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2704-19>
10. Конституція України. К., 1996.
11. Лінгвосвіт сучасної фахової комунікації. [Електронний ресурс]: монографія / [І.Колеснікова, Н.Краснопольська, Л. Малевич, В. Товстенко та ін.]. Київ : КНЕУ, 2022. 201 с.
12. Малевич Л.Д. Європейська хартія регіональних і меншинних мов: особливості імплементації в слов'янських країнах-членах ЄС. // Інституціоналізація процесів євроінтеграції: суспільство, економіка, адміністрування : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 квітня 2016 р., м. Рівне). Рівне : НУВГП, 2016. С.232-233.
13. Малевич Л. Термінологічна варіантність на сучасному етапі: теоретичні і прикладні виміри // Українська мова : науково-теоретичний журнал. К., 2018. № 1. С. 100–111.
14. Малевич Л. Д., Сидорчук І. О. Гіперо-гіпонімія в науковій термінології (лінгвістичний статус, формування, різновиди парадигм) // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». Острог : Вид-во НаУОА, 2017. Вип. 68. С. 45–49.
15. Малевич Л.Д. Когнітивно-ономасіологічний аналіз українських термінів-суфіксальних девербативів на позначення дій і процесів // Актуальні проблеми філології та перекладознавства : зб. наук. праць. Випуск десятий. Хмельницький : ФОП Бідюк Є.І., 2016. Том 1 (А–І). С. 203–206.
16. Малевич Л.Д., Дзюба М.М. Використання мережних ресурсів для формування термінологічної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей // Інформаційні технології і засоби навчання. 2020. Том 76. № 2. С. 137-151.
17. Масенко Л. Мова і суспільство : постколоніальний вимір. К. : ВД "Академія", 2004.
18. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування : навч. посібн. К. : Каравела, 2008.
19. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура фахової мови : навч. посібн. К. : ВЦ «Академія», 2007.
20. Наукова термінологія нового століття: теоретичні і прикладні виміри : збірник наукових праць / відп. ред. Л.Д. Малевич. Рівне : НУВГП, 2016.
21. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови : навч. посібн. з алгоритмічними приписами. 2-ге вид., перероб. та доп. К. : Центр навчальної літератури, 2009.
22. Согоконь О.А., Донець О.В. Словник основних термінів фізичної культури. Полтава, 2020. 111 с.

23. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти / уклад. В.О. Бабакова, З.О. Митяй, О.Г. Хомчак. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2018.
24. Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник-практикум / Г. Л. Вознюк, С. З. Булик-Верхола, І. П. Василюшин, М. В. Гнатюк, І. Б. Ментинська, І. Д. Шмілик. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 324 с.
25. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні; Інститут української мови. К.: Наукова думка, 2019.
26. Vokalchuk H., Danylyuk N., Lytvyn K., Malevych L., Rohach O. Taras Shevchenko's neologism snihokvit (snihokvit): psycholinguistic, lexico-semantic, and linguocultural aspects". East European Journal of Psycholinguistics. Volume 9, No 1, 2022. <https://doi.org/10.29038/eejpl.2022.9.1.vok> .

Інтернет-ресурси

1. www.pravopys.net (Український правопис).
2. <http://kultura-movy.wikidot.com> (Довідник з культури мови).
3. <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com> (Довідник з українського слововживання М. Волощак).
4. <http://www.mova.info> (Лінгвістичний довідково-інформаційний портал).
5. <http://www.novamova.com.ua> (Проект розвитку української мови).
6. <http://www.rozum.org.ua> (Словники онлайн).
7. <http://sum.in.ua/> (Онлайн-версія «Словника української мови»).
8. <http://www.clres.com/dict> (Сторінка «Асоціації комп'ютерної лінгвістики» з посиланнями на словники, онтології, частотні списки слів, текстові масиви та інші лінгвістичні ресурси).
9. <https://translate.google.com.ua/> (Онлайн перекладач).
10. <http://dilovodstvo.wordpress.com/> (Діловодство в Україні).
11. http://bookss.co.ua/book_lingvistichni-osnovi-dokumentoznavstva_799/9_lekciya-12-13-tema-movni-osoblivosti-sluzhbovih-dokumentiv-riznih-grup (Мовні особливості службових документів).
12. <http://ukrbukva.net/1609-Tehnologiya-sozdaniya-redaktirovanie-i-formatirovanie-tekstovogo-dokumenta-v-MS-Word.html>www.osvita.org.ua (Технологія створення, редагування і форматування текстового документа в MS Word).
13. <http://nuwm.edu.ua/publiczna-informacija/normativni-dokumenti/inshi-normativni-dokumenti> (Інструкція з діловодства в Національному університеті водного господарства та природокористування).

Навчально-методична література

- 06-10-34** Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня всіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП денної форми навчання [Електронне видання] / Малевич Л.Д., Дзюба М.М. Рівне : НУВГП, 2019. 61 с. <http://ep3.nuwm.edu.ua/16758/>
- 06-10-35** Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня всіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП заочної форми навчання [Електронне видання] / Малевич Л.Д., Дзюба М.М. Рівне : НУВГП, 2020. 48 с. <http://ep3.nuwm.edu.ua/17212/>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється відповідно до «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Згідно з цим документом реалізується право студента на повторне

	<p>вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перескладання модульних контролів здійснюється згідно з http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/.</p> <p>Оголошення стосовно дедлайнів складання та перескладання оприлюднюються на навчальній платформі Moodle https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
Правила академічної доброчесності	<p>За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю студент <u>позбавляється</u> подальшого права здавати матеріал і в нього виникає академічна заборгованість.</p> <p>За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка відповідно до ступеня порушення.</p> <p>Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag</p>
Вимоги до відвідування	<p>Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle https://exam.nuwm.edu.ua/</p> <p>Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/</p> <p>Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.</p>

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	<p>Щосеместрово студенти проходять онлайн-опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем цього курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП. Процес опитування регулюється Порядком опитування здобувачів вищої освіти та випускників стосовно якості освіти та освітньої діяльності у Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/17224/</p> <p>За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання цієї та інших дисциплін.</p> <p>Результати опитування надсилають студентам.</p>
Оновлення	<p>З ініціативи викладача зміст цього курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик у галузі.</p> <p>У викладанні цієї дисципліни враховано вимоги Закону України «Про вищу освіту», нормативні документи щодо організації освітнього процесу в закладах вищої освіти.</p> <p>Студенти також можуть долучатися до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачеві.</p>
Навчання осіб з інвалідністю	<p>Документ стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступний за покликанням http://ep3.nuwm.edu.ua/15913/</p> <p>У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес цього курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.</p> <p>Викладач та здобувачі вищої освіти з цієї освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.</p>

